

Uchwała Nr XXXVII/232/2014

Rady Gminy Kruszyna

z dnia 31 marca 2014r.

w sprawie: przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kruszyna na lata 2014 – 2016”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2003r. poz. 594 z późn. zm.), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) **Rada Gminy Kruszyna uchwala, co następuje:**

§ 1

Uchwala się „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kruszyna na lata 2014 – 2016” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kruszyna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Henryk Kowalski
Henryk Kowalski

Załącznik do Uchwały Nr XXXVII/232/2014
Rady Gminy Kruszyna
z dnia 31 marca 2014 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kruszyna na lata 2014-2016

KRUSZYNA 2014

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 przygotowany został w oparciu o zapisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Zgodnie z art. 176 ustawy do zadań własnych gminy należy między innymi:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej
- 3) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Podstawą tego programu jest przede wszystkim dobro dzieci, które potrzebują szczególnej troski i pomocy ze strony dorosłych. To właśnie rodzina szczególnie oddziałuje na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycji, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jednak nie wszystkie rodziny prawidłowo realizują zadania opiekuńcze-wychowawcze. W dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie oraz zaburzają prawidłowy rozwój dziecka i proces wychowawczy. Trudności w rodzinie są w większości spowodowane:

- czynnikami zewnętrznymi takimi jak np.: bezrobocie, choroba, niepełnosprawność,
- czynnikami tkwiącymi w samej rodzinie tj. uzależnienia, przestępczość, przemoc, brak umiejętności wychowawczych, zaniedbywanie obowiązków itp.

Dzieci dorastające w dysfunkcyjnych rodzinach nabywają nieprawidłowe wzorce funkcjonowania, co odzwierciedla się negatywnie na jej członkach.

Należy podkreślić, że działania na rzecz rodziny, to działania na rzecz całej wspólnoty, a wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmocnienia więzi w całej społeczności. Uwzględnienie możliwości rozwojowych rodziny, jej zdolności do przezwyciężania braków i pokonywania trudności jest podstawą programów skierowanych na wspieranie i poprawę funkcjonowania rodzin. W rodzinie kształtuje się „kapitał ludzki”, który jest wyznacznikiem tempa rozwoju danej społeczności. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem.

Podstawowym założeniem Programu jest utworzenie systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji, poprzez podejmowanie różnorodnych działań

wspierających rodzinę. Działania – głównie o charakterze opiekuńczo-wychowawczym skupiać się będą nie tylko na dziecku, ale także na jego rodzinie, także w przypadkach, gdy dziecko umieszczone zostanie w pieczy zastępczej, a praca z rodziną biologiczną prowadzona będzie w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych.

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone indywidualną opieką ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb, dzięki czemu może się prawidłowo rozwijać.

Opracowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 zapewni systemowe w skali gminy podejmowanie działań pomocowych, rozwój oraz szybkość interwencji przy jednoczesnym zapewnieniu dobrego przepływu informacji.

I. Podstawa prawna

Zadania przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.)
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 182 z późn. zm.)
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.)
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U z 2005r., nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U z 2012r., poz. 124 z późn. zm.)
- 6) ustawa z dnia 06 grudnia 2013r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013r., poz. 1456)
- 7) ustawa z dnia 09 listopada 2012r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U z 2012r., poz. 1228)
- 8) ustawa z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r., poz. 594 z późn. zm.)
- 9) i innych ustaw

II. Diagnoza środowiska i problemu

Gmina Kruszyna jest gminą wiejską, w której jest jedenaście sołectw: Baby, Bogusławice, Jacków, Lgota Mała, Łęg-Kijów, Kruszyna, Widzów, Widzówek, Wikłów, Teklinów, Pieńki Szczepockie.

Z danych Urzędu Gminy w Kruszyńce wynika, że na dzień 31.12.2013r. w gminie zamieszkiwało 4.886 mieszkańców w tym: 2.475 kobiet i 2.368 mężczyzn, a skala bezrobocia według informacji Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie o sytuacji na lokalnym rynku pracy w grudniu 2013r. przedstawiała się następująco:

	Rok 2013
Bezrobotni ogółem	335
w tym kobiety	163
Bezrobotni z prawem do zasiłku	83
w tym kobiet	32

Według danych sprawozdania rocznego MPiPS za 2013r. z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach na terenie Gminy Kruszyna wsparciem w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kruszynie objęto 160 rodzin oraz 70 rodzin pomocą w postaci pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych. Wśród tych rodzin 102 rodziny to rodziny z dziećmi, korzystające z różnych form wsparcia systemu pomocy społecznej. W ww. rodzinach przebywa 402 osoby, w tym jest:

- 29 rodzin z 1 dzieckiem
- 36 rodzin z 2 dziećmi
- 25 rodzin z 3 dziećmi
- 7 rodzin z 4 dziećmi
- 5 rodzin z 5 dziećmi
- o liczbie dzieci 6 i więcej nie ma

Wśród wyżej wymienionych rodzin z dziećmi:

- 10 rodzin to rodziny niepełne, w których wychowuje się najczęściej jedno, dwoje lub troje dzieci,
- 5 rodzin wielodzietnych, w których wychowuje się 4 i więcej dzieci.

Przyczyny, dla których rodziny zwracały się o pomoc materialną przedstawia poniższa tabela.

Przyczyna	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	4	6
Bezrobocie	71	234
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	15	57
- rodzina niepełna	10	27
- rodzina wielodzietna	5	
Niepełnosprawność	54	127
Długotrwała lub ciężka choroba	40	97
Alkoholizm	3	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	6	10

Z powyższych danych wynika, iż wsparciem w ramach ustawy o pomocy społecznej, bezrobocie i niepełnosprawność pozostaje jedynym z głównych powodów przyznania świadczeń.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie na terenie Gminy Kruszyna na dzień 31.12.2013r. funkcjonuje 6 rodzin zastępczych w tym:

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
Rodzina zastępcza spokrewniona	4	6
Rodzina zastępcza niezawodowa	2	3

W 2012r. na terenie gminy powstała jedna rodzina zastępcza spokrewniona, w której zostało umieszczone 1 dziecko. W ramach nowych regulacji prawnych w tej sprawie zostało podpisane Porozumienie pomiędzy Powiatem Częstochowskim a Gminą Kruszyna dotyczące ponoszenia wydatków związanych z utrzymaniem dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej. Gmina Kruszyna – właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Do chwili obecnej nie powstały inne formy rodzinnej pieczy zastępczej. Według analizy pracowników socjalnych GOPS Kruszyna bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zdiagnozowano w 15 rodzinach, przy czym w 7 rodzinach wskazana jest praca rodziny z asystentem rodziny. GOPS nie zatrudnia asystenta rodziny. Jednakże wprowadzenie asystenta rodziny jest to nowe zadanie ustawowe dla gminy. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Jego celem jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej penetracji środowiska i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany będzie do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin - mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów psychologicznych w tym emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej. Do jego zadań należy też motywowanie swoich podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomocy w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce.

Gmina Kruszyna podobnie jak i inne gminy w kraju nie posiadają wystarczających środków finansowych na zatrudnienie asystentów. W związku z tym zachodzi potrzeba pozyskiwania środków zewnętrznych np. z programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej pn: „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014” który dotyczy dofinansowania kosztów wynagrodzenia asystentów rodziny, dlatego też zostało złożone zapotrzebowanie na środki finansowe w ramach resortowego programu.

Niezmiernie ważnym wsparciem w działaniach opiekuńczo-wychowawczych rodziców, a także ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej jest edukacja przedszkolna i szkolna.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci uczęszczających do placówek edukacji przedszkolnej i szkolnej znajdujących się na terenie Gminy Kruszyna.

Rodzaj placówki	Liczba dzieci/uczniów
Gminne Przedszkola Publiczne wraz z kl. „0”	146
Szkoły Podstawowe	267
Gimnazja	161

Dzieci wychowujące się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, uczęszczające do w/w placówek kwalifikowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do pomocy w formie ciepłych posiłków spożywanych w placówkach. W ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” 77 uczniów objęto bezpłatnymi posiłkami.

Dla niektórych dzieci z tych rodzin finansowane są koszty pobytu dzieci na koloniach letnich i obozach sportowych organizowanych przez szkoły z terenu Gminy Kruszyna. Każdego roku na wniosek GOPS, Kuratorium Oświaty w Katowicach przyznaje bezpłatne miejsca dla dzieci na kolonie letnie. Dla rodziców dzieci wyjeżdżających dodatkowo przyznawane są zasiłki pieniężne, z przeznaczeniem na wyposażenie dzieci wyjeżdżających na wypoczynek.

Na terenie szkół znajdują się świetlice szkolne, które są dodatkowym wsparciem w zakresie pomocy dydaktycznej, indywidualnej pracy z uczniami. Uzupełnieniem tych działań są świetlice wiejskie i inne placówki tego typu, w których odbywają się różne zajęcia.

III. Cele programu

Cel główny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz tworzenie warunków sprzyjających jej prawidłowemu funkcjonowaniu.

Cele szczegółowe

1. Zagwarantowanie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej rodzinom z dziećmi zgodnie z planem potrzeb i występującymi potrzebami w ramach ustawy o pomocy społecznej,
- objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci, uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w gorące posiłki na terenie placówek oświatowych,
- wspieranie rodziny poprzez pracę socjalną polegającą na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, przyczyn kryzysu w rodzinie, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym.

2. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny poprzez zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia w rozwiązywaniu problemów.

- zapewnić rodzinom przeżywającym trudności dostęp do konsultacji i poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego itp,
- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę, polegającej na:

- 1) opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 3) udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych i psychologicznych,
- 4) motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 5) podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 6) współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, w tym między innymi:

- podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:
 - 1) zintensyfikowanie działań w ramach prac zespołu interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - 2) kierowanie sprawców przemocy do udziału w zajęciach grupowych dotyczących rozwiązywania konfliktów rodzinnych i sytuacji kryzysowych.

4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin poprzez:

- aktywne angażowanie w działania ukierunkowane na poprawę sytuacji bytowej kształtowanie i rozwijanie umiejętności opiekuńczo–wychowawczych i społecznych w celu wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, los dzieci, adekwatne postrzeganie swoich problemów oraz zmianę stylu wychowania dzieci, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich..
- motywowanie członków rodziny do podjęcia działań na rzecz ograniczenia, bądź niwelowania własnych dysfunkcji poprzez podjęcie terapii leczenia uzależnień przy

współpracy z Punktem Konsultacyjnym i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kruszyńcu oraz terapii dla sprawców przemocy organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie

- stała współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy, itp.

5. Dążenie do reintegracji rodziny poprzez poprawę sytuacji rodzinnej umożliwiającej powrót dziecka do rodziny naturalnej i do aktywnego uczestnictwa w życiu środowiska społecznego.

- pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowywaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej,
- przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny,
- współpraca z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w tym: w szczególności z pomocą społeczną, szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, w celu poprawy sytuacji rodzinnej, materialnej i społecznej.

6. Przewycięzanie problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny poprzez wzmochnienie roli i funkcji rodziny, w tym między innymi:

- realizacja programów z zakresu wspierania rodziny,
- promowanie działań zmierzających do korzystania ze środowiskowych form wsparcia rodziny.
- monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym przez pracowników socjalnych,

IV. Adresaci programu

Adresatami programu są rodziny z trenu Gminy Kruszyńcu wychowujące dzieci dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

V. Partnerzy w realizacji programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszyńcu, jednak założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 powinny realizować wszystkie podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Przy realizacji programu współpracować powinny:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszyń
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Kruszyń
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kruszyń
- Punkt Konsultacyjny w Kruszyń
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Kruszyń
- Komisariat Policji w Kłomnicach
- Sąd Rejonowy w Częstochowie
- Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej

VI. Oczekiwane rezultaty

- 1) wzrost umiejętności opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach,
- 2) poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- 3) zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
- 4) umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- 5) rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wpierania rodziny

VII. Monitoring programu

Za sporządzanie corocznych sprawozdań i monitorowanie stopnia realizacji Programu odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kruszyń, który jest realizatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej do końca lutego każdego roku przedłoży Wójtowi Gminy Kruszyń sprawozdanie z realizacji Programu, a następnie Wójt Gminy w terminie do dnia 31 marca każdego roku złoży Radzie Gminy w Kruszyń sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby w tym zakresie.

VIII. Źródła finansowania

Źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 są środki finansowe z budżetu Państwa, budżetu Gminy Kruszyń oraz środki pozyskane z innych źródeł.

Przewodniczący Rady Gminy
Henryk Kowalski
Henryk Kowalski